

A Pécsi Ítéltábla a dr. Nagy Marianna ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Baglady András ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **II.rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű, dr. Sipos Béla ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **III.rendű alperes neve** (III. rendű alperes címe) III. rendű és **IV.rendű alperes neve** (IV. rendű alperes címe) IV. rendű alperesek ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt a Törvényszéken indított perében a 2014. október 28. napján kelt 9. sorszámú ítélet ellen a III-IV. rendű alperesek részéről 10. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében a III-IV. rendű alpereseket értékkiegyenlítés címén terhelő marasztalás betűvel kiírt összegét hárommillió-ötszáznyolcvankettőezer- ötszáznyolcvankilenc forintra javítja ki.

Az így kijavított ítéletet részben megváltoztatja, és a III-IV. rendű alpereseket értékkiegyenlítés címén terhelő marasztalás összegét 3.295.890 (hárommillió-kettőszázkilencvenötezer-nyolcszázkilencven) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a III-IV. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek személyenként 58.000 (ötvennyolcezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - személyenként 143.300 (száznegyvenháromezer-háromszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából jelentős - tényállás szerint a felperes és **dr. Cs. M.** között 1986. és 2006. decembere között élettársi kapcsolat állt fenn. Dr. Cs. M. és testvérei, a III. alperes, valamint a perben nem álló Cs. L. édesapjuktól kárpótlási jegyeket örököltek. Dr.

Cs. M. a testvéreit 1/3-1/3 részben illető kárpótlási jegyeket 1994. tavaszán 170.000-170.000 forint vételárért megvásárolta, majd azok felhasználásával több ingatlan tulajdonjogát szerezte meg. Az ingatlanok egy részét aAutópálya Zrt. 2002-2004. évben kisajátította (vagyonmérleg 75. tételszám), és az ingatlanokért 21.072.869 forint vételárat fizetett. További ingatlanok (76-91. tételszám), köztük a k.-i 052/22. és 2593/2 (helyesen: 2593/21) helyrajzi számú, valamint a sz.-i 068/67. helyrajzi számú ingatlanok (86., 87. és 88. tételszám) a 2008. február 6. napján **dr. Cs. M.** és a III-IV. rendű alperesek között létrejött tartási szerződés alapján a III. és IV. rendű alperesek tulajdonába kerültek. A szintén kárpótlási jegy felhasználásával megvásárolt b.-i 226/23., 226/24., 226/25. és 226/26. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanokat (92. tételszám) az élettársak 8.000.000 forint vételár ellenében értékesítették.

Mind a felperes, mind pedig **dr. Cs. M.** részarány tulajdon kiadás címén több ingatlan tulajdonjogát szerezte meg, így a felperes a b.-i 051/6. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlant (110. tételszám), valamint részarány tulajdon címén megszerzett ingatlan cseréje útján a b.-i 057/29. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlant (111. tételszám). Ugyancsak részarány tulajdon kiadás címén került a felperes tulajdonába a b.-i 059/2. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan (97. tételszám), amelyen az életközösség fennállása alatt dr. Cs. M.-val - több ütemben - építési beruházásokat végeztek. Az együttélés megszakadását követően a felperes tovább folytatta az építési munkákat, amelyek eredményeként az életközösség megszakadásának időpontjában 11.900.000 forint forgalmi értéket képviselő ingatlan értéke 19.000.000 forintra emelkedett. A felperes a 2008. június 16. napján megkötött tartási szerződéssel az ingatlant átruházta gyermekére, F. L.-ra.

A felperes és **dr. Cs. M.** az Autópálya Zrt.-től befolyt kisajátítási vételárból 7.000.000 forintért megvásárolták az forgalmi rendszámú Toyota Yaris (11.tételszám), valamint az.....forgalmi rendszámú Toyota Hilux (20.tételszám) típusú gépjárműveket. Mindezekben túlmenően az élettársi kapcsolat fennállása alatt további nagy értékű ingó vagyona tettek szert, illetve jelentős megtakarításaik, befektetéseik voltak.

Dr. Cs. M. 2012. január 17. napján elhunyt. Dr. B. M. közjegyző a néhai hagyatékát a 2010. január 4. napján kelt végintézkedés alapján egymás közt egyenlő arányban **dr. Cs. M.** testvérének, a III. rendű alperesnek, valamint testvére házastársának, a IV. rendű alperesnek adta át.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes és néhai **dr. Cs. M.** élettársi közös vagyonát megosztva a felperes, valamint a III. és IV. rendű alperesek között fennálló közös tulajdont megszüntette. Ennek folytán 4.622.000 forint értékű ingóságot a felperes, 1.705.000 forint értékű ingóságot a III. és IV. rendű alperesek tulajdonába adott, kötelezte a III-IV. rendű alpereseket 3.582.589 forint értékkiegyeenlítés megfizetésére, rendelkezett az elsőfokú ítéletben tételesen megjelölt ingóságok kiadásáról, továbbá marasztalta a felperest 4.141.442 forint 2009. március 1. napjától járó késedelmi kamatában. Ezt meghaladóan a keresetet

elutasította, és rendelkezett az eljárás költségeinek viseléséről. Az elsőfokú bíróság a felperes és **dr. Cs. M.** lényegében egyező perbeli előadása alapján állapította meg, hogy közöttük 1986 és 2006. decembere között élettársi kapcsolat állt fenn, míg a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság iratai, továbbá a bírósági határozatok alapján a szerzésben való közreműködés arányát 50-50%-ban állapította meg. A perben kihallgatott tanúk vallomása alapján bizonyítottanak találta, hogy **dr. Cs. M.** az öröklés jogcímén őt megillető kárpótlási jegyek mellett az összesen mintegy 500.000 forint értékű kárpótlási jegy 2/3 részét a felperessel közös vagyonából 340.000 forint vételárát megvásárolta a III. rendű alperestől, illetve perben nem álló testvérétől, Cs. L.-től. Ebből következően a kárpótlási jegyen vásárolt ingatlanok 1/3 részben **dr. Cs. M.** különvagyonát, míg 2/3 részben az élettársak közös vagyonát képezik. Ennek alapulvételével a 2002-2004. évben kisajátított ingatlanokért kapott kisajátítási vételárból 14.048.578 forintot tekintett közös vagyonnak, amelyből levonta az élettársak által megvásárolt Toyota Yaris (11. tételeszám) és Toyota Hilux (20. tételeszám) gépjárművek vételárát 7.000.000 forint összegben, így a közös szerzésből 7.048.578 forintot állított vagyonmérlegbe (75. tételeszám). A tartási szerződéssel átruházott ingatlanok (76-91. tételeszám) 9.036.000 forintos összértékéből 6.024.000 forintot vett figyelembe közös vagyonként, míg a szintén kárpótlási jegyen vásárolt, majd értékesített ingatlanok (92. tételeszám) 8.000.000 forintos vételárból 5.200.000 forintot számolt el az élettársak közös vagyonként. Úgy foglalt állást, hogy bár a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy az életközösség megszakadásának időpontjában a kisajátítási vételárból, illetve a 8.000.000 forint összegű vételárból a közös vagyonként figyelembe vett összeg **dr. Cs. M.** birtokában volt, azonban a perben olyan adat nem merült fel, amely alapján megállapítható lett volna, hogy ezt a közös vagyont a felek felélték, vagy más közös szerzeménybe fordították. Mivel az alperesek nem állították, hogy ez a készpénz a felperes birtokában lenne, a vételárból közös vagyonnak minősülő 5.200.000 forintot a III-IV. rendű alpereseknél elszámolta. A tulajdoni lapok alapján rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a **b.-i 051/6.** helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan (110. tételeszám) tulajdonjogát részarány tulajdon kiadás címén, míg a **b.-i 057/29.** helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan 4/6 hányadát (111. tételeszám) részarány tulajdon kiadás folytán tulajdonába került ingatlan cseréje révén szerezte meg. A részarány tulajdon kiadás az elsőfokú bíróság álláspontja szerint független az élettársak együtt gazdálkodásától, kizárólag a felperes szövetkezeti tagságán alapuló szerzés, ezért az így megszerzett ingatlanok a felperes különvagyonát képezik. A perben beszerzett igazságügyi építész és ingatlanforgalmi szakvélemény alapján megállapította, hogy az életközösség megszakadásának időpontjában a **b.-i 059/2.** helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan (97. tételeszám) 845/2000 illetősége **dr. Cs. M.**, míg 1155/2000 illetősége a felperes tulajdonát képezte. A felperes különvagyonra az életközösség megszakadását követően az általa végzett értéknövelő beruházások eredményeképpen 312/1000-re, míg a **dr. Cs. M.-val** közös vagyona 688/1000 tulajdoni hányadra módosult. Az ingatlan 2009. évi forgalmi értéke 19.000.000 forint volt, amelynek aktualizálását az elsőfokú bíróság az ingatlan 2008. második félévében történt átruházására figyelemmel szükségtelennek tartotta. AzBiztosító Zrt., aTakarékszövetkezet,

illetve aBank Zrt. kimutatásai alapján állapította meg, hogy az életközösség megszakadásának időpontjában **dr. Cs. M.** a vagyonmérleg 104., 105. és 106. tétel alatt beállított megtakarítással, illetve készpénzzel rendelkezett. Az üdülőhasználati joggal kapcsolatosan az alperesek által 109. tétele szám alatt felvett kiadásokat az elsőfokú bíróság a vagyonleltárból kirekesztette, mert a költségek felmerülését a III-IV. rendű alperesek nem bizonyították. A **b.-i** 055., 057/29., 051/9. és 051/6. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlanokon végzett fakitermelésből származó, a III-IV. rendű alperesek által a vagyonmérleg 112. tétele száma alatt beállított 3.500.000 forinttal kapcsolatosan az elsőfokú bíróság előre bocsátotta, hogy a **b.-i** 051/6. és 057/29. helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan részarány tulajdoni kiadás címén került a felperes tulajdonába, így azok különvagyont képezik. A másik két ingatlant az élettársak vagyonmérlegbe nem állították, így ezen ingatlanok tekintetében is igazoltnak találta a felperes különvagyoni hivatkozását. A saját tulajdonú területről elvált alkotórész (fa) így a felperes különvagyona, ezért a fakitermelésből származó összegre a III-IV. rendű alperesek igényt nem tarthatnak. A perben felmerült készkiadásokat az elsőfokú bíróság megosztotta, azzal, hogy az azt meghaladó perköltséget mindegyik fél maga viseli, míg a feljegyzett eljárási illeték megfizetésére a feleket egyenlő arányban kötelezte.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, a felperes javára értékkiegyenlítésben és elsőfokú perköltségben, az állam javára eljárási illetékben való marasztalásuk mellőzése, valamint a felperesnek elsőfokú részperköltségben, és a fellebbezési eljárás költségében való marasztalása érdekében a III-IV. rendű alperesek fellebbeztek.

I./

A fellebbezésben foglaltak szerint dr. G. L. s.-i közjegyző póthagyatéki eljárásban készült jegyzőkönyve és hagyatékátadó végzése alapján megállapítható, hogy a 470.000 forint névértékű kárpótlási jegyet **dr. Cs. M.**, Cs. L. és a III. rendű alperes osztályos egyezsége alapján egyedül **dr. Cs. M.** örökölte meg törvényes öröklés címén. A hivatkozott közjegyzői okirat olyan megjegyzést nem tartalmaz, amely szerint **dr. Cs. M.** akár Cs. L. részére, akár pedig a III. rendű alperesnek bármilyen térítést fizetett volna. Az adásvétel tényét a korábban tanúként kihallgatott III. rendű alperes is tagadta, míg Cs. L. és a hozzáköthető tanúk vallomását elfogultságuk okán figyelembe venni nem lehet. Mindebből következően a kárpótlási jegyen vásárolt ingatlanok 2/3 részben képezték **dr. Cs. M.** különvagyont, és csak 1/3 részben a felperes és **dr. Cs. M.** közös tulajdonát, így az ezek helyébe lépett érték, kisajátítási kártalanítás és az egyéb vagyontárgyak is ilyen arányban oszlanak meg a felek között.

II./

Állították, hogy a vagyonmérleg 86., 87. és 88. tétele szám alatt felvett ingatlanokat az élettársak nem kárpótlási jegyen vásárolták, azokban a felperes is tulajdonos 1/2 arányban, így vagy az ő tulajdoni hányadát is szerepeltetni kell a vagyonmérlegben, vagy pedig a dr. Cs. M.-t megillető vagyonrészt kell kirekeszteni a vagyonmérlegből.

III./

A kárpótlási jegyen vásárolt ingatlanok értékesítéséből befolyt vételár (92. tételszám) vagyonmérlegbe állítása kapcsán vitatták a közös, illetve különvagyon arányát, visszautalva az I./ pontban foglaltakra, továbbá hivatkoztak arra, hogy a vagyonmérlegbe felvett 5.200.000 forint összegű készpénz az életközösség megszakadásakor nem volt **dr. Cs. M.** birtokában. E tény bizonyítása álláspontjuk szerint a felperest terhelte volna, és a bizonyítatlanság következményeit a felperes tartozik viselni.

IV./

A vagyonmérleg 104., 105. és 106. tételszámai alatt felvett megtakarításokkal kapcsolatosan megismételték azt az elsőfokú eljárásban tett előadásukat, amely szerint az életközösség megszakadásának időpontjában mindössze 2.000.000 forint volt **dr. Cs. M.** birtokában, így a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a vagyonmérleg megjelölt tételszámai alatt szereplő megtakarítások ténylegesen léteztek.

V./

A 97. tételszám alatti B. 059/2. helyrajzi számú ingatlant érintően kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság az elszámolás során a 2008. évi forgalmi értéket vette alapul, és elmulasztotta annak a tisztázását, hogy mennyi az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke.

VI./

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a vagyonmérleg 21. és 22. tételszámai alatt az üdülőhasználati jog értékét szerepeltette, az ezekhez szükségszerűen járuló, általuk ténylegesen kifizetett, és a vagyonmérleg 109. tételszáma alá beállított költségeket azonban nem vette figyelembe.

VII./

A fakitermelésből származó bevétellel kapcsolatosan (112. tételszám) hangsúlyozták, hogy a felperes a **b.-i** 051/9. és 055. helyrajzi számú ingatlanokban is tulajdonjoggal rendelkezik. Az ingatlanügyi hatóság által megküldött iratból megállapíthatóan tulajdonjogát 2001-2002. években, vagyis az élettársi kapcsolat fennállása alatt szerezte meg. A földingatlanok ezért a felperes és **dr. Cs. M.** közös tulajdonát képezik, így azokat egyrészt vagyonmérlegbe kell állítani, másrészt az ezekről az ingatlanokról kitermelt fa, és annak értéke is közös vagyon, és a vagyonmérlegbe állítandó. Tévesnek találták ezért az elsőfokú bíróságnak azt a döntését, amellyel a vagyonmérlegből ezt a két ingatlant kizárta, illetve az ezen ingatlanokon végzett fakitermelés értékét nem vette figyelembe.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nagyobb részében alaptalan.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része a III-IV. rendű alpereseket értékkiegyenlítés címén terhelő marasztalás betűvel kiírt összegét - elírás folytán - tévesen tartalmazza, ezért azt a Pp.224.§-ának (1) bekezdése alapján kijavította.

A fellebbezés nem érintette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, amely szerint a felperes és **dr. Cs. M.** 1986-tól 2006. decemberéig fennállott párkapcsolata az 1959. évi Ptk.685/A.§-a szerinti élettársi kapcsolatnak minősül, az élettársak szerzésben való közreműködésének aránya pedig azonos mértékű. A bírói gyakorlat szerint az élettársi jogviszony fennállásának bizonyítottsága törvényes vélelmet létesít amellet, hogy annak tartama alatt az élettársak által akár együttesen, akár külön-külön megszerzett bármely vagyontárgy az élettársak közös tulajdonát képezi, kivéve, ha az élettársak valamelyike kizárólagos szerzést bizonyít (BH 2000.722.).

I./

Az elsőfokú eljárásban sem volt vitatott, hogy a mintegy 470.000 forint névértékű kárpótlási jegy 1/3 részét **dr. Cs. M.** öröklés jogcímén szerezte meg, a perben nem álló testvérét, Cs. L.-t megillető kárpótlási jegyeket pedig a felperessel közösen megvásárolták. Vita bontakozott ki ugyanakkor abban a tekintetben, hogy a harmadik testvér, a III. rendű alperes által örökölt kárpótlási jegyek ingyenesen vagy adásvételi szerződéssel kerültek-e az élettársakhoz, így azok közös tulajdont képeznek-e, vagy a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 28.§ (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásával **dr. Cs. M.** különvagyonához tartoznak.

Az elsőfokú eljárásban kihallgatott tanúk vallomása alapján a másodfokú bíróság is bizonyítottanak találta, hogy a felperes és **dr. Cs. M.** a III. rendű alperes tulajdonába került kárpótlási jegyeket ellenérték fejében szerezte meg. V. A. és E. K. Gy. tanúk a felperessel és **dr. Cs. M.**-val folytatott beszélgetésből szereztek tudomást a kárpótlási jegyek megszerzésének körülményeiről, F. A.-nak a pontos vételárról is voltak ismeretei (1.000 forint/aranykorona), Cs. L. és házastársa pedig részben **dr. Cs. M.**-tól, részben **id. Cs. J.**-nétől arról is tudomással bírt, hogy a III. rendű alperes a vételárat ténylegesen meg is kapta. Cs. L. a felperessel egyezően nyilatkozott arról is, hogy az adásvételi szerződés írásba foglalására milyen okból nem került sor. A tanúvallomásokat - figyelemmel a jogügylet családon belüli jellegére - pusztán a tanúk közeli hozzátartozói, illetve ismerősi viszonyára figyelemmel a bizonyítékok köréből nem lehetett kirekeszteni, és olyan ellentmondások sem kerültek felszínre, amelyek ezt indokolták volna.

Az elsőfokú eljárásban a felperes benyújtotta a **dr. Cs. M.** által 2008. szeptember 11. napján aláírt nyilatkozatot, amelyben elismerte, hogy a kárpótlási jegyen megvásárolt ingatlanok 1/3 illetősége a felperes tulajdonát képezi. Ebből az következik, hogy az ilyen módon megszerzett ingatlanok 2/3 részét **dr. Cs. M.** maga is az élettársi közös vagyon részének tartotta, és 1/3 rész tekintetében állította különvagyonát. A III-IV. rendű alperesek nem vitásan több alkalommal hivatkoztak

arra, hogy a nyilatkozat nem vehető figyelembe, mert annak kiállításakor **dr. Cs. M.** egészségi állapota már megromlott, belátási képessége korlátozott volt. Miután azonban ilyen irányú kétségeiknek nem adtak hangot sem az ezt röviddel megelőzően készült tartási szerződéssel, sem pedig a 2010. január 4. napján kelt végrendelettel kapcsolatosan, és a nyilatkozat aláírásakor jelen lévő F. L. tanúvallomása szerint is **dr. Cs. M.** a nyilatkozat tartalmával teljes mértékig tisztában volt, azt a másodfokú bíróság bizonyítékként vette figyelembe. Mindezek alapján tehát helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a kárpótlási jegyek 2/3-a és az azon vásárolt ingatlanok, illetve az ingatlanok helyébe lépett érték 2/3 része tartozik az élettársak közös vagyonához, míg 1/3 rész **dr. Cs. M.** különvagyonára.

II./

A 2008. február 6. napján kelt közjegyzői okiratba foglalt tartási szerződés szerint - az elsőfokú bíróság által figyelembe vett 1/3-2/3 aránytól eltérően - a vagyonmérleg 86., 87. és 88. tételszáma alatt felvett ingatlanok ½ részben képezték **dr. Cs. M.** tulajdonát, aki tulajdoni hányadát a tartási szerződéssel a III. és IV. rendű alperesekre ruházta át. Az elsőfokú eljárásban beszerzett földhivatali kimutatás szerint az ingatlanok további ½ tulajdoni hányada a felperes tulajdonát képezi, és miután azok a vagyonmérlegben nem szerepelnek, a másodfokú bíróság - ebben a részében a III-IV. rendű alperesek fellebbezését teljesítve - a 86., 87. és 88. tételszám alatti ingatlanokat a vagyonmérlegből kirekesztette, és az ezen ingatlanok értékére elszámolt (2/3 tulajdoni hányadra 286.700 forint) összeggel a III-IV. rendű alperesek marasztalását leszállította. Az elsőfokú bíróság által alkalmazott elszámolásnak egyébként sem lett volna helye, mert a felek között a tulajdonközösség fennmaradt.

III./

A vagyonmérleg 92. tételszáma alatt megjelölt ingatlanok (b.-i 226/23., 226/24., 226/25. és 226/26. helyrajzi számú ingatlanok) értékesítéséből származó 8.000.000 forint tekintetében a külön és közös vagyoni szerzés arányának módosítására a kárpótlási jegyek megszerzésével kapcsolatosan kifejtett álláspontja miatt a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget. Vita volt ugyanakkor abban a tekintetben is, hogy az életközösség megszakadásának időpontjában az értékesítésből származó vételár az élettársak birtokában volt-e. Az összeg felhasználásával kapcsolatosan **dr. Cs. M.** 5. sorszám alatti előkészítő iratában részletes előadást tett. Eszerint 7.200.000 forintot gépjárművásárlásra fordítottak (amelyet az elsőfokú bíróság 75. tételszám alatt, a kisajátításból befolyó vételárnál elszámolt), 5.000.000 forinttal a felperes támogatta a fia ingatlanvásárlását, míg további 1.500.000 forintért fiának traktort vásárolt. A felperes ugyanakkor adásvételi szerződések csatolásával igazolta (67. sorszám alatt), hogy a B., Sz. utca 55. szám alatti ingatlan megvásárlásánál a különvagyonát képező ingatlanok értékesítéséből származó vételárat használta fel, a traktor vételára pedig mindössze 400.000 forint volt (14. sorszám alatt csatolt adásvételi szerződés). A **dr. Cs. M.** által megjelölt vagyontárgyakra tehát a 92. sorszám alatti ingatlanok értékesítéséből származó vételárat nem használták fel, más vagyontárgyat, amelynek forrása az

értékesítésből befolyt jelentős összegű vételár lett volna sem **dr. Cs. M.**, sem pedig a III-IV. rendű alperesek nem jelöltek meg, ezért a másodfokú bíróság - figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú eljárásban kihallgatott tanúk vallomása és a csatolt banki kivonatok alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a pénzkezelést az életközösség fennállása alatt **dr. Cs. M.** végezte - nem látott lehetőséget arra, hogy az összesen 5.200.000 forintot a vagyonmérlegből kirekessze.

IV./

ATakarékszövetkezet 57. sorszám alatt benyújtott számlakivonata szerint **dr. Cs. M.** 2006. január 30. napján a 2006. április 30. napjáig terjedő időre lekötött 5.000.000 forintot. Ez az összeg megjelenik a 64. sorszám alatti számlakivonat 426. pontjában is, majd ugyanezen számlakivonat 449. sorszáma szerint 2006. május 2. napján megtörtént ennek az összegnek (pontosan 5.075.000 forintnak) az ismételt lekötése. Az életközösség megszakadásának időpontjáig a lekötött betét felvételére a számlakivonat nem utal. Az Biztosító Rt. 66. sorszám alatt csatolt igazolása szerint 2006. augusztus 30-án 1.831.077 forint biztosítási összeget **dr. Cs. M.** részére kifizettek, arra vonatkozóan pedig a perben nem merült fel adat, hogy az életközösség megszakításáig eltelt néhány hónap alatt ezt az összeget az élettársak felhasználták volna. AzNyugdíjpénztár 2011. február 22. napján kelt 61. sorszám alatti igazolása szerint 2006. december 31. napján 1.693.484 forintot tartottak nyilván **dr. Cs. M.** egyéni számláján. Mindezen adatokra figyelemmel az elsőfokú bíróság a vagyonmérleg 104., 105. és 106. tétele száma szerinti összegeket, mint az együttélés alatti megtakarításokat helyesen tekintette az élettársi közös vagyonhoz tartozónak (BH 2011.165.).

V./

A 97. tétele szám alatti B. 059/2. helyrajzi szám alatti ingatlant a felperes a 2008. június 16. napján megkötött tartási szerződéssel gyermekére ruházta át. Az ingatlan átruházására figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor, amikor a vagyonmérlegbe a közös vagyoni hányad átruházáskori forgalmi értékét állította be. Az átruházással ugyanis - amelyet a III-IV. rendű alperesek nem támadtak - az ingatlan kikerült a közös vagyonból, a **dr. Cs. M.**-t megillető tulajdoni igény átfordult kötelmi igénnyé, azaz a felperest az átruházáskor fennálló értékkel való elszámolás terheli. Ebből következően viszont szükségtelen volt az igazságügyi építész szakértői véleményben 2009. évre megállapított forgalmi érték átdolgozása, és az ingatlan jelenlegi forgalmi értékének meghatározása.

VI./

Dr. Cs. M., illetve a III-IV. rendű alperesek az üdülési jog fenntartásával kapcsolatos költségekre több esetben is hivatkoztak (5. számú és 87. számú ellenkérelem), és igényelték a felperesre eső költségek megtérítését. A költségek összegét, és azok kifizetését azonban felhívás ellenére nem igazolták, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a 109. tétele szám alatti költségeket nem számolta el. Önmagában ugyanis a költségek felmerülése azok kifizetését nem igazolja, figyelemmel a felperesnek arra az előadására is, mely szerint a költségeket maga fizette ki.

VII./

A 2008. február 6. napján kelt tartási szerződés szerint a **b.-i 055.** helyrajzi számú ingatlan 2183/3314 tulajdoni hányada **dr. Cs. M.** tulajdonát képezi, míg a 2010. január 4. napján kelt végrendeletből megállapíthatóan a 051/9. helyrajzi szám alatti ingatlan 324/1118 hányada ugyancsak **dr. Cs. M.** tulajdona. A Közzétett Földhivatal 2010. április 13. napján kelt 22. sorszáma alatti átiratban közölte, hogy ezekben az ingatlanokban a felperes is rendelkezik tulajdoni illetőséggel. Miután az ingatlanokat az alperesek a földhivatali adatok ismeretében sem állították vagyonszerűségbe, alappal lehet következtetni arra, hogy az élettársak e tulajdoni arányokat egymás közötti viszonyukban is elfogadták, és **dr. Cs. M.** további tulajdoni illetőségre igényt nem tartott. Arra pedig a Pp.247.§-ának (1) bekezdéséből következően nincsen eljárásjogi lehetőség, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban további vagyontárgyakat vegyen fel a vagyonszerűségbe. A megjelölt ingatlanokat érintő, a 112. tételszám alatt szerepeltetett fakitermelésből származó bevétellel kapcsolatosan ifj. F. L. olyan tartalmú tanúvallomást tett, hogy a fakitermelést 2006. március 31. napjáig, tehát még az élettársi kapcsolat fennállása alatt befejezték, az abból származó vételárral az I. rendű alperesnek elszámolt, így a III-IV. rendű alperesek ezzel kapcsolatos további igénye alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a perki költség és a feleket terhelő eljárási illeték összegét helyesen, az 1/2008.(V.19.) PK vélemény VIII/G. pontjával összhangban állapította meg, annak megváltoztatására a másodfokú bíróság indokot nem látott.

A másodfokú bíróság döntése folytán az elsőfokú bíróság elszámolása az alábbiakban módosult:

A felperes által fizetendő értékkiegyenlítés az elsőfokú ítélet szerinti 14. 635.942 forint. A III-IV. rendű alpereseket terhelő ingatlan vagyoni értékkiegyenlítés összege 9.136.289 forintról csökken 8.849.589 forintra. Az egyéb vagyoni értékkiegyenlítés 9.082.242 forint, mindösszesen 17. 931.831 forint, így a III-IV. rendű alpereseket értékkiegyenlítés címén terhelő marasztalás összege 3.295.889 forint.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a III-IV. rendű alpereseket értékkiegyenlítés címén terhelő marasztalás összegét 3.295.890 forintra leszállította, míg egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A III-IV. rendű alperesek fellebbezése túlnyomó részében alaptalan volt, ezért a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelesek a felperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perki költséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. A III-IV. rendű alperesek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése

alapján kötelesek a személyes illeték-feljegyzési jogukra figyelemmel le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Pécs, 2015. május 29.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró

A kiadmány hitelül: